

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főszerkesztő.

ÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708.

Mai számunk főbb közleményei: Vezércikk: Közben-ső vámvonalat!

vonat választaná el a két államot. S ki kell egészíteni az elvet még azzal, hogy a közös vámhatáron erős védvám oltalmazná mindkét országot...

megvolt: az nem lehet veszedelmes a kurucz-ság szempontjából se. Tessék hát megteremteni a közben-ső vámvonalat, őszintén, becsületesen, okosan.

tájából, akkor beavatott politikusok szerint, úgy alakulna meg a Wekerle-kabinet, hogy abban Lukács László pénzügyminiszter is megmaradjon a tárcájánál, s a kabinet feje az elnökségen kívül a belügyi tárcát, vagy még nagyobb valószínűséggel a kereskedelmi is vállalná.

és válságtüntetéssel volt elfoglalva, csak a képviselőház folyó ügyeit intézte. Azután visszautazott Eberhardra, anélkül, hogy jelentősebb politikuskokkal tárgyalt vagy tanácskozott volna.

Közben-ső vámvonalat!

Mezőssy Béla, Olay Lajos kijelentették, hogy nem jó politika az, a melynek a sarka, hogy: Mindent vagy semmit. Igaz a tételük, noha még nem egészen aktuális.

S ami ily módon a katonai követelésekre igaz, igaz az a nemzetnek másik nagy vágányáról: az önálló vámterületről is. A melynek problémája egyre inkább előretört az utolsó napokban a katonai követelményekkel egyetemben.

Az olvasó szíves jóakarátát vagyok bátor kérni erre az alább olvasható tervre, amely megjelöli fokozatos fejlődés irányát.

Nem új ideát akarok hirdetni; tervem a jogfolytonosság alapján áll.

Ugy gondolom, az önálló vámterület, helyesebben szólva: a vámterület kérdését a régi magyar vámpolitika rendszerével kell megoldani, úgy, hogy ebbe a régi magyar vámpolitikai rendszerbe kell modern tartalmat és becsületes közgazdasági igazságot önteni.

1850. márczius 5-én császári patens jelent meg, a mely a Magyarország és Ausztria közötti vámvonalat lerombolta. Vissza kell állítani azt az állapotot, a mely a két ország között e patens kihirdetése előtt állott fenn, — de ésszerűen és becsülettel — és készen van az önálló vámterületek kérdésének fokozatos megoldására a princípium.

E princípiumnak az a veleje, hogy Magyarország és Ausztria a külföld irányában közös vámterület maradjon, közös vámtarifával, közös kereskedelmi szerződéssel, de egymás irányában közben-ső vám-

A közben-ső vámvonalat és a közös vám magassága között való különbség a planumnak a lelke. A közben-ső vámvonal lehetővé tenné odaát a mezőgazdaságnak, nálunk az iparnak a fejlődését. Az pedig, hogy a közös vámvonal jóval magasabb lenne a belsónél: nemcsak azt biztosítja, hogy a külföld távolmaradna a két ország piacáról, hanem azt is, hogy ami bevételre szorultna Magyarországon, azt — más államok versenyének kizárásával — Ausztria fedezné, s ami bevételre szorultna Ausztrián, azt — más államok versenyének kizárásával — Magyarországon fedezné.

1850-ig is közös volt a vámterület kifelé, de vámvonal választotta azt szét bent a két ország között. Akkor hitvány, gaz tartalmat töltött az egészséges princípiumba az osztrák központi kormányzás — amely még azt is kétségbe vont, hogy vajjon van-e Magyarországnak egyáltalán beleszólása a vámpolitika intézésébe. De nem a princípium volt a komisz, csak a kezelése. Hát most becsülettel kell kezelni ezt a princípiumot. Magyarországnak ma már elég gazdasági tudása és elég ereje van ahhoz, hogy ezzel a princípiummal ne csak kolónia ne legyen, de éppen kiemelkedjék a kolónia helyzetéből, elhagyja az egyoldalú mezőgazdasági termelést és az agrikultra teljes megoltalmazása mellett ipart teremthessen.

Ha megteremtik a külön vámterület san phrase: nem a vámról kell félni se Magyarországnak, se Ausztriának. Hanem attól, hogy Ausztria ugyanúgy bánik a magyar buzával, mint az oroszokkal, vagy amerikaival, attól, hogy Magyarország ugyanúgy bánik majd az osztrák posztóval, mint némettel, vagy az angoljal. Ha megszűnik ez az aggodalom: bátorra lesz a vámterületi kérdésben a legfőkényebb mameluk és a legfőkényebb agrárius. Ez a terv pedig megadja a differenciális, a kedvezőbb elbánást a magyar gazdaság Ausztriában, az osztrák iparosnak Magyarországon.

S még rebellisséggel se lehet változni az embert ezért a planumért. A mi a márczius előtti napokban is

Dr. Pap Dávid.

Találgatások napja.

— A válság. —

A találgatások napja volt a mai is. Csak egyben különböző a legutóbbi napoktól, hogy azok, akik találgatásra, kombinációra adták a fejüket, a komolyabb politikusok nagyon kevesen voltak. Alig egy-kettő maradt Budapesten.

Ezeket a keveseket annál is inkább meg-lepte a német félhivatalosnak már nyilvánvalóan inspirált cikke, amely egy új mentő-ideával állott elő. Olyan kormány kell szentínté, amely a király előzetesen megcsinált programjával jön, s a hatalmi szóra támaszkodva próbálja meg a rendet helyreállítani. Megmondottuk már reggel, hogy az idea, s vele együtt a kormány, amely esetleg a megvalósításra törekszik, egyaránt halva született. Ezt a véleményt az öreg Fremdenblatt ma öreg betűkkel lenyomatja, s ugyanilyen értelemben nyilatkozik róla egy másik német félhivatalos, a Budapesti Tagblatt, amely ugyancsak szerencsétlenül, reménytelennek és lehetetlennek mondja az ideát.

Valóban, egy olyan kormány, a mely még csak programot se hoz magával, egyedül csak legfelsőbb akaratot, a legszámamásabb látvány volna Magyarországon. Nem tudna senkit se kielégíteni, s nem tudna senkit a maga számára megnyerni. Még a szabadelvű pártot se, még kevésbé a közveleményt. S végre, — ha ezeket se tudná megnyerni és megpuhítani, hogyan képzelnék el az obstruáló ellenzék ellentállásának leszerelését?

A szabadelvű pártot se ébreszt visszhangot az a kétségbeesett terv, a mely természetesen gróf Apponyi Albert teljes eljöttét is jelentené. Pedig a nemzeti követelések terén Apponyi ma már annyit engedett, hogy ő az, a ki legkevésbébbet kíván. Ha őt is sokallják, nem marad jóformán senki, a ki a programtalan programmságra vállalkoznék.

(Wekerle jelöltsége.)

Az előtérben még mindig Wekerle Sándor jelöltsége áll, most már általánosan Apponyi közreműködése nélkül. Persze nem azzal a „császárprogrammal”, amelyre alig akadna vállalkozó.

Wekerle Sándor miniszterelnöksége természetesen azokat a vívmányokat jelentené, amelyeket ez az államférfi programjába vett, s a melyeket már pontozották a foglalva is ismertettünk. Ha Apponyi kinevezése

(A király Bécsben.)

Ő felsége a király Bécsben ma fogadta fejedelmi vendégét, az angol királyt. A magyar politika mindaddig pihenő révben marad, amíg az európai jelentőségű királytalálkozás be nem fejeződik. Csak harmadikán, vagy negyedikén ebben a most kezdődő hónapban tér vissza ő felsége, hogy a magyar válság dolgában a kihallgatásokat folytassa.

Ma délelőtt a király dr. Körber osztrák miniszterelnököt fogadta hosszabb kihallgatáson. Ez a kihallgatás hihetőleg és remélhetőleg nincs összefüggésben a magyar válsággal. Ő felsége Budapestre való gyors visszatérése okairól a Keleti Értesítő a következő részben tülhaladott, részben kissé optimisztikus jelentést közli „illetékes körökben.”

A magyarországi követeléseket illetőleg, a bécsi politikai és katonai körök nevezetesen nagy változás állott be az utóbbi napokban. Ausztriában is érzik a magyarországi gazdasági pangás káros visszahatását, ami az elfogulatlan elemeket a magyar követelések méltányos teljesítésének szószólvá teszi. A katonai illetékes körök tartanak a fegyelem megújulásától, de különösen a balkáni események miatt immár maga a hadvezetés sűrűen a válság mielőbbi megoldását. Ezen szempontok indították ő felségét hogy a hadgyakorlatokon való megjelenéséről lemondjon, amiből hozzájárult gróf Goltuchovszki külügyminiszter jelentése, ki miután Szturza Demeter román miniszterelnökkel, aki most egyuttal hadügyminiszter is, Bécsben több órát át a balkáni eseményekről és az azokkal szemben való állásfoglalásról értekezett, nyomban lejött Budapestre. Egyébként tudják Bécsben, hogy gróf Goltuchovszki rokonszenvez a magyar követelésekkel, de figyelme méltó körülmény az is, hogy Románia velünk katonai szövetségi viszonyban áll és így egyáltalában nem lehet különböző sem Romániára, sem monarchiánkra hanem a balkáni események elfajulása Romániát, mint közvetlenül érdekelt felet első sorban, azután pedig monarchiánkat állás foglalásra kényszerít.

(Apponyi Budapestén.)

Gróf Apponyi Albert, a képviselőház elnöke eberhardi birtokáról, — mint előre jeleztük, — ma Budapestre érkezett. Reggel jött meg, s az egész délelőttöt a képviselőházban töltötte. Itt azonban nem politikával

(Mi lesz a Gotterhalteval?)

Egy időre elhallgattak vele, pedig a magja volt annak a hatalmas fának, amely „nemzeti követelések” néven magasra nőtt és a festett egekre tör. A ki a katonai kérdések egész komplexumának, ha nem is örökös, de legalább hosszabb időre való rendezésére vállalkozik, annak nem szabad megfelelednie a Gotterhaltól sem. Ez a nóta volt mindig az, a mely a magyar közvéleményt felláztatta s ez tartotta örökké ébren a nemzeti jogokért való küzdelmet. Ha Kolozsvárt a Gotterhalte helyett a magyar himnuszját szék Mátyás király szobrának leleplezésekor ha egy magyar képviselőt nem fosztanak meg tiszti rangjától, mert a Gotterhalte után magyar himnusz követelte, aligha elesedett volna ki ennyire a katonai kérdés.

S ha a jövőben el nem hallgat, újra ez a nóta lesz, a mely ismét és ismét felelőrrája a magyar vért.

Be kell látni odaát az intéző köröknek, hogy a Gotterhalte nem lehet királyhimmusz Magyarországon, s végkép el kell némulnia, hogy a magyar követelések megvalósításának legyenek tekinthetők. A közös hadsereg mulathat vele a saját ünnepein, de nekünk örökké idegen marad.

(Miniszterek utja.)

Gróf Khuen-Hédervary miniszterelnök, a ki ma — mint más helyütt megírjuk — az angol király fogadására Bécsben volt, onnan este Hédervára utazott, honnan szeptember 2-án Budapestre érkezik.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter tegnap reggel Budapestről Bécsbe érkezett és egy óra múlva tovább utazott a Semmeringre.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter Tatrafüredre érkezett. A miniszter megtekintette a fürdőn folyó újabb építkezéseket s tetszését és elismerését fejezte ki a látottakon.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap óta a Csorba-tó mellett tartózkodik és szeptember másodikán érkezik vissza Budapestre.

(A közönség hangja.)

Ausztriában is tudják már, a szabadelvű pártot is érzik, hogy ma már nem az ellenzék obstrukciójával, de az ország hangulatával és jogos követeléseivel kell számolnia, a ki a válság megoldására akar kísérletet tenni. Legjobban igazolja ezt a törvényhatóságok felszólalása, a választó kerület megállapítása, hogy az épület az alaptervezettől az utolsó bolthajtásig, a diszjuntiókkal együtt az ő épületének utánzata.

Vajjon nem szellemi tulajdon-e egy szép épület tervezése? Olyan kicsi értékűnek mondják és tartják építészünk saját szellemi tulajdonukat, hogy azt egyszerűen el lehet plagizálni és a plagizátorokat nem akarják pellengérré állítani? Mivel rosszabb egy író, ha más írónak gondolatait, tárgyait és kifejezéseit lopja el; mivel rosszabb egy szobrász, ha művésztársának szellemi tulajdonát plagizálja, mint az építész, a ki egyszerűen lemásolja az épületeket és azután a sajátja gyanánt adja ki? Bizony éppen olyan plagizátor az, Es azt csak a névtelenség homályában bujkáló építész engedheti meg magának.

Pedig, hogy épületeink stíljében oly kevés a változatosság; hogy oly nagy a rendszeretlenség és egész házsorokban nyomát sem látjuk az eredetiségnek, azért is van, mert építészünk nem tartják érdemesnek nevüket megőrizni a hazakön. Nevüket nem tudják, vagy elfelejtik és nem lehet őket — éppen mert névtelenek — a nyilvános bírálat fegyverével sújtani. Soha, de soha sem fejlődhetik egészséges, művészi verseny az építészek között, ha nem követelezzük valamennyit, kivétel nélkül arra, hogy nevük ott legyen valahol az épületen. Olyan helyen, a hol könnyen elolvasható, vagy legalább is fölfedezhető. Minden építész a művészi versenyben okvetlenül eredetiségére, stílusra, szóval művészetére törekedni akkor. A plagizálás, mely ma napirenden van, hamarosan

Az Egyetértés tárczája.

Az építész névjegye.

— Az Egyetértés eredeti tárczája —

Mekkora tényező a művészetben a hűség? Mondhatnám: egyike a legnagyobbaknak. Mondhatnám azt is: a legnagyobb. Minden művész szolidaritást vállal művével. Festő, szobrász, komponista, író: odateszi nevét művére, hogy nevé révén alkotandó munkával elválaszthatatlan kapcsolatba jusson és maradjon. Még a czimtalafestő is kírja a nevét a táblára és mindenkinek a figyelmét felhívja: „Lássátok! En vagyok az, a ki ezt a művet megalkottam! Magasztaljátok, ha jól végeztem a munkámat és szidjátok, ha eltévesztettem!” Ez a művészlélek jel-szava. Kellems a magasztalás, keserű a szidás. De azért az igazi művész a bírálat elől el nem buvik. Sőt provokálja azt.

Alljon elő valaki és mondja meg, hogy miért olyan szerény, olyan oktanul szerény az építész és a legtöbb esetben nem vállal szolidaritást nevének megnevezésével az általa építendő, vagy épített művel? Nem a Lechnerokról, nem az Alpráokról beszélünk itt. Az ő monumentális alkotásaikkal amugy is mindenki tisztában van. Tisztában van azzal, hogy az épület pompás és eredeti és tisztában van az építész nevével. Ha egyébként nem, hát onnan, hogy nyilvános pályázatokon kaptak megbízást az építkezésre.

De végigmegyek az Andrássy-uton, vagy köruton és más nagy tereken és utcákon

Meglatok egy-egy szep, vagy kevesbe szep épületet. Észreveszem, hogy bizony csunya bérházakkal, lelemeny és eredetiség nélküli való épületekkel építettek tele ezt a világvárosnak kinevezett fővárost. Érdeklődöm: ki építette ezt, vagy azt az épületet? Szeretnék megismerkedni ezzel, vagy azzal. Az egyikkel, hogy ráolvastam a szent művészet törvényeit, amelyekről megfellejtkezett; a másikkal azért, hogy kalapot emeljek előtte. Körüljáróm az épületet; bemegyek a kapubejárathba, a lépcsőházába; megkerdezem a házmestert. Mindhiába. Az építész nevét se táblán, se márványplapon, se homlokzaton, sehol nem találom. Az építész elfelejtette elhelyezni az épülete a — névjegyét.

Történik egy nagy szerencsétlenség. Leég egy nagy áruház és sok ember ott leli halálát a lángok között. Felelős mindenki, aki él. A tüzoltó-főparancsnokról leszedjük a bőrt, mert ügyefogyott volt. Felelősségre vonjuk a háztulajdonost, a házmestert, a közmunkatanácsot, a közféltésetti bizottságot, a tűzrendészetet. És minden mulasztás miatt pellengérré kerül minden tényező. Csak egy fontos és nagy tényező vonul meg a sötét háttérben: az építész. Annak a nevet nem igen tudja senki. Kő meg nem örökíti, s a publikum nem ismeri. Még a háztulajdonos sem tudja, ha nem ő építette a házat, hanem készen vásárolta.

Összeomlik egy ház építkezés közben, vagy utána. Az építész valahogy kijárja, hogy a neve ne jusson a nagy nyilvánosságra és holnap már hasonló, csapnivaló könnyelműséggel épít házat — másnak. A neve megint titokban marad.

Bizony úgy tűnik föl, mintha építészünk

suttynonnan dolgozzanak, vagy — mint meg-megszégyenítőbb — mintha az építészettel nem is tartanák művészetnek.

Ily kevés hűsüget már hajlandó volnék a büntetendő eslekmények közé sorolni. Nekünk kell-e vajjon építészünknek emlékezetbe hoznunk, hogy az összes nagy esztétikusok az építészettel már a szepművészetek közé sorozták? Egy szep épület — mondotta egy világhírű filozofus — nem más, mint köbe komponált zene. Szep muzsika rejlik a művészi épület szimmetriájában, stíljének eredetiségében, ornamentumaiban, oszlopzatában, ivezetiben. Köbe alkotott ezé bizony és mindenki a hatása alatt áll, akinek szépérzéke van.

És nem kevésbé tartozik a szepművészetek közé azért, mert elválaszthatatlan kapcsolatban van a tudománnyal. Ez csak annak becsesebbé teszi ezt a művészetet. Mert az igazi építész tudós is, művész is egy személyben. A legnagyobb, a legértékesebb művészetek egyike ez, melynek foka és fejlettsége a civilizáció fokával s fejlettségével arányban áll.

Mindenki meg van erről győződve, csak — úgy látszik — éppen építészünk nem. Több tiszteletet kérünk az önk művészetük iránt saját maguk részéről, építész urak! Szabad-e önknek úgy megvetniök saját művészetüket, saját alkotásaikat, hogy vizitkártyájukat nem helyezik el épületeiken? Hiszen akkor önök kevessebbre becsülik alkotásaikat, mint a szabó a magáét! A szabó a kabát belsejébe belevarrja a nevét; a cipész — ha jóvalól — a cipőhözöz szalagjába szintén odateszi a nevét. Minden mesterember büszke arra, a mit készít. Es isten

letek állásfoglalása s a közönség köréből hallatszó egyes hangok.

Abból a tömegből biztató és buzdító le- vélből, a melylyel napról-napra elárasztanak bennünket, imit-amott közlünk néha egy- egy életrevaló ítetlet. A mai postában vol- tak a következő levelek is:

Az „Egyetértés” tekintetes szerkesztő- ségnek Budapest.

Tessék tudomásul venni és alkalomszerűleg közölni, hogy mi erdélyrezi magyarok, a magyar vezényleti és szolgálati nyelvét haj- landók vagyunk még a mostani zászlókat és egyéb jelvényeket is elfogadni az egység fen- tartása czimén, de a magyar nyelvet semmi- ért sem engedjük tovább mellőzni, mert az nemzeti életkérdés.

Hogy a közös hadseregben a magyar és né- meten kívül más vezényleti nyelv is befogadás- sák, az alig lehetséges, mert csupán egy elzár- nyelvvel lehetne szó, de a sok, n. m.: cseh, lengyel, morva, rutén, tót, horvát, szerb, szlo- vén stb. nyelvek közül egyikben sem lehetne megállapodni. Magyarországnak azonban állam- joga a magyar nyelv alkalmazása. Zalathna, 1903. aug. 29.

Tisztelettel A. Gy.

Egy másik levél így szól:

Tekintetes Szerkesztőség!

Az „Egyetértés” augusztus 29-iki számában olvastam, hogy egy kiváló vezérpolitikus azt tanácsolja az ellenzéknek, hogy meg kell ma- gyarosítani a Regimentiraportot (Ezerdelnyvel). Bocsnátok kérek ez nem helyes, mert az úgy- nevezett regimentsprache hivatalosan nem is létezik. Tessék átlapozni az összes reglemen- teket és előírásokat, sehol sem fog senki ily kifejezést találni. Ez csak a hadseregben álta- lánságá vált kifejezés és nem jelent mást, mint az ezredhez bevonult legénység anyanyel-vét. A tisztán magyar ezrednél, mint a 39., 101., 46. és 38. stb. magyar regimentsprache- a csehül cseh, a lengyelül meg lengyel. Van oly ezred is, hol két, vagy éppen három re- gimentsprache van, mint pl. a kolozsvári 51. számú, hol magyar és oláh, vagy a Háromszék és Brassó megyékből kiérkezett 2. számú magyar és német az ezrednyelvé.

A Regimentspracheben sem jelentések, sem hivatalos ügyek nem intézettek el, hanem csak az előírások érintkeznek a legénységgel, abból az egyetlen okból, mert a legénység nem ért meg más nyelven, hogy mit akarnak tőle. Mori hibába magyaráznak a román, vagy tót katoná- nak, aki egy kukkot sem ért magyarul, magyar nyelven, hogy mitkép viselkedjék például az őrszolgálatban: — nem fog az egy szemernyi- vel se többet tudni, mint azelőtt. Itt tehát nincs mit magyarosítani. Így van ez különben a honvéd ezrednél is, ahol pedig magyar a vezényleti és szolgálati nyelv és nem is lehet másképp. Csak egy módja van ezt megváltoz- tatni és az összes magyar ezrednél má- gyarára tenni az ezrednyelvet; tessék a nem- zetiségi feladatokat úgy berendezni, hogy minden utjan, a ki a katonasághoz bevonul, értsen magyarul már az elemi iskola végzetével.

A lényeg a vezénylés és szolgálati nyelv; minden más teljesen mellékes. Legkörnyebb a vezénylés magyarra tétele, mert ez csak körül- kelül nyelvezzen igen rövid mendatból áll, melyet mindenki azelőtt hét alatt könnyen elsajátíthat.

A szolgálati nyelv a katonai hatóságok parancsnokságok és intézetek hivatalos közle- kedési nyelve, itt tehát első sorban szükséges volna, hogy az iródi személyzet megmagyaros- sódjék, ami hat nyelvezet alatt szintén lehet- séges.

Tisztelettel Egy es. és kir. főhadnagy.

Ez utóbbira van egy-két megjegyzésünk. Az ezrednyelv, mely valóban nem formákba foglalt intézkedések jelent, hanem csak megszűnne. Azok az építészek, akikben illet- es művészet van, maguk állítanak peltengere a plasztikokat. És a magyar építészeti el- clerkézne a művészetnek arra a főkarra, a melyben a külföldi építészeti áll.

Ez persze, első sorban a művészi építke- zésnek, de maguknak az építő művészek- nek valának előnyére.

Azonban, ez mégis az építésznek felm- meddigi magánygye. Szomorú, hogy ők nem tekinthet legelőbb is annyira művészetüket, hogy az építész elhelyeznek a nevelket. Ez nem a szerényesnek hanem az indolen- cziának a jele.

De a mi a felelősség kérdését illeti, az utóbbi nagy felkutatásra után most már előreléphetünk szükséges, hogy az építész nevének elhelyezése az épü- leten kötelezően tétessék. Követjük apodiktikus módon, hogy a közmun- katadás kötelezze erre az építész- ket. Semmi kibúvó ne engedjék az épít- zésnek sem akkor, ha nyilvános épület, sem akkor, ha magánházat, akár földszin- tes, vagy egyemeletes házat épít. Elengéd- hetetlen feltétel legyen, mint ahogy minden kereskedő kötelezze van a czimtábláját ki- tenni. Ha oly kevés az önérték építészek- ben, hogy erre eddig sulyt nem helyeztek, álljon elő a bizonyos magyarszerítés szigorú rendszabályokkal, művészi önértékre az épít- zésüket. Talán majd akkor önmagukat is művészeknek tekintik.

Sincorus.

gyakorlati eljárást, mégse oly lényegtelen, mint a főhadnagy ur gondolja. Mert nem arról van szó, hogy az ezrednyelvet min- denütt magyarnak jelenjék ki, de arról hogy a hadkiegészítő pa- rancsnokságok új beosztása kapcsán akkép szervezzék az ezredeket, hogy mindegyiknél szükségzerűen magyar legyen az ezred- nyelv. Vagyis úgy, hogy minden magyar ezredben túlyom többségben legyen a magyar fia. Így aztán a katonaságnál az történik, hogy minden tiszt és altiszt tartozik és kénytelen magyarul tudni, de ami ennél sokkal jelentősebb, az ezredhez be- vonuló oláh, szerb, tót, német legénység megtanul a sok magyar fia között magyar- rúl, ahelyett, hogy mint eddig, a magyar fiut elnémetesítik a sok idegen nyelvű ka- toná között.

Igen jelentős tehát ez az újítás. De azért még nem a nyelvkerés végleges és töké- letes megoldása...

Budapest, augusztus 31.

A tisztviselők fizetése. Az Allami Tisztviselők Országos Egyesületének választmányá ma igen látogatott ülést tartott Vöröcs László nyugal- mazott államtitkár elnökelete alatt. Az ülésen megjelentek: Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, Seyfried József törvényszéki elnök, László Pál királyi tanácsos pénzügyigaz- gató, Mocsary Béla miniszteri osztálytanácsos, Keregyártó István királyi tanácsos, szótvevő- széki igazgató s még többen a magasabb rangú tisztviselők közül. Az ülés legfontosabb tárgya a fizetésjavítási törvényjavaslat volt, melyet a választmány hevesen tárgyalt; immár két éve- hogy az állami tisztviselők országos kongresszus részéről kiküldött deputációnak Szék. Kál- máan akkori miniszterének a fizetés- javítás kereshetőségét megígérte; beneffoglatot az határozottan a két év előtti törvényben és ennek dacára az állami tisztviselőknek meg- mindig várniuk kell. Az 1902. évi költségvetésben 3 millió, a folyó évi költségvetésben 17 millió korona van e célra törve, amely összegekből azonban az állami tisztviselők eddigéle semmit sem kaptak, holott a kiállításba helyezett többletek bi- zonyára elköthettek már rég. A felszólalók egymással hangoztatták az ebből származó nyomort és elkeseredést. A választmány végül elhatározta, hogy a kinevezendő kormányhelyekből küldöttség fogja arra kérni, hogy a képviselők pénzügyi bizottsága részéről már letárgyalja s a Ház asztalán levő fizetésjavítási törvényjavaslat a legelsőübsében letárgyalassák.

Bizalom Páp Zoltánnak. A felszólaló vá- lasztmányt polgársága vasárnap délután a Ke- rületi központon nagy négyülést tartott, melyen Vöröcs Ferenc pártelnök lelkes szónoklatban vázolta a politikai helyzetet. Majd indítványt ter- jeztetett elő, mely szerint Páp Zoltánnak jegyző- könyvi köszönetet szavartak hazafias elbarázo- sásért s nagy örömmel jelentették, hogy elbarázo- sásként tisztelnek a pártot az egész választókörletre. Leikes hangú táviratban üdvözölték ezután Kössuth Ferencet és az országos fuggelvényes pártot.

Vendég a Hofburgban.

— Edvárd király Bécsben. —

A császárváros megin koronás ven- déget lát. Edvárd angol király nagy ünnepiesen vonult be ma uralkodónk oldalán és a Hofburgban megtartott díszes esteben a szokásos polárkö- szöntők újra megpecsételték a két ko- ronás fő barátságát.

Megszokott formalitásai ezek az esá- száratalkozásoknak. Udvarias szavakat váltanak a világ színe előtt, a mely- hetekkel előbb figyel már és várja minden alkalommal, hogy mit fog mondani az egyik, vagy a másik uralkodó, pedig hát tudja a legtöbb- sör jó előre, hogy mit mondhatnak egymásnak. Ma is ilyen kölcsönös udvariaságok hangzóttak el. Edvárd király üdvözölő szavát letézte és bar- rájának katonai megüsztelletésével is, s amit a két uralkodó intimitasun be- szélget majd, hisszük, hogy a népek javára, a béke megszüárdítására fog szólalálni.

Es Edvárd királyt követni fogja II. Vilmos, utána jön a csár. Mind Bécsbe.

Szívesen oszloznak abban a tisz- tességben, a mely bennünket öreg ki- rályunk megtiszteltésével ér. Es min- denesetre örömmel látjuk, hogy I. Fe- rencz Józsefnek milyen általános és nagy a tekintélye az egész kontinen- ten, sőt azon túl is. De szomorúság- gal tölt el bennünket, mikor eszünkbe jut, hogy minde koronás urak csak Bécsig érnek el, hozzánk el- jönni, a magyar király rezid- encziájába lenézni, nem igen jut eszükbe. Hogy aztán minek építettük azt a csudaszép budai pa- lottát és miért szekerfőváros ennek a mi Budapestünknek a neve és hol az a bizonyos magyar udvartartás, — az mind olyan kérdés, amire ép- pen ilyenkor legkeszűbb volna a fe- lelet.

Egyébként a bécsi parádés fogad- tatásról a következő tudósításunk szól:

Marienbad, aug. 31. Edvárd angol király ma délelött negyedizen- egy óraker Bécsbe utazott.

London, aug. 31. Edvárd király bécsi utazásával foglalkozva, a Daily Graphic ezt mondja: Edvárd király az egész angol nemzet öszinte és jó érzelmeinek képviselője, Edvárd király látogatása ugyan első- sorban udvariasági látogatás, de a politikáknak is javára fog válni. A Morningpost írja: A bécsi lakosság jól tudja, mennyire, hogy mily fontosak a császárok és királyok feladatai. Ferencz József császár és Edvárd király mind a kettő a politika emberei. De egyikük sem fele- dete sohasem, hogy egy alkotmányos uralko- dónak elősorban császárnak, vagy királynak kell lennie és csak aztán politikusnak. Bármi sors vár Magyarországra-Ausztriára, min- dig bizonyos lehet Anglia őszinte barátságáról és simpatijáiról. Magyarországnak az a fel- adat jutott, hogy a nyugati civilizációt békés eszközökkel a keletre vigye. Anglia, mely annak idején oly nagy mértékben résztvett a terjesztés- művésben, bizonyára igazságosan méltaj Magyar- ország-Ausztria barátságát. A Daily Tele- graph azt mondja: Bécs lakossága ma többet fog foglalkozni a két uralkodó személyével, mint a nagy politika kérdéseivel. Ha a magyar-osztrák politika esélyeinek érdekű is az angolokra nézve, a Ferencz József név mégis sokat jelent előttük. Hiszen Ferencz József császár és király a leghibebb kötelesegteljesítés megtesztelése és fényes példa arra, hogyan kell minden fájdatmal lovaságnal elviselni. Az ő élete a legértékesebb Európában.

Bécs, aug. 31. Edvárd király délután öt óraker Bécsbe érkezett. Már jóval megkezdése előtt több sorban álltak a bevonulási uton az emberek és a tömeg mind sürűbbé vált, minél köze- lebb jött az érkezés időpontja. Felött óraker dörögő hoch-kialások jeleztek, hogy a király elhagyta Hofburgot, hogy a Ferencz József- pályaudvarra menjen. A király, aki angol gárdadrágyos ezredének ezredesi egyenru- dójában nyitott kocsi ment, az egész uton mindig megújuló lelkes ovációk tárgyá volt.

A gyönyörűen díszített pályaudvaron idő- közben összegyűltek a főherczek, a polgári és katonai hatóságok fejei, a tábornoki kar, a nagykövetség és követek. Miután a király üdvözölte a főherczeket, bevesselt öt óra előtt a főherczek kíséretében a perionra lépett, amelyen díszszárad állott zászlóval és zenével. Mialatt a király a századparancsnok jelentését fogadta és meg- szemlélte a századot, jeleztek az udvari kü- lönvonatot érkezését, mely nyomban ezután pont öt óraker berobogott.

A Good save the king hangja közt lé- pett ki Edvárd király 12. huszárezredének ezredesi egyenruhájában a szalonkocsiból. A király gyors léptekkel odasietett Edvárd királyhoz és a két uralkodó ismetelten meg- ölelte és megcsókolta egymást. Aztán Edvárd király a főherczeket üdvözölte és királyunk jobb oldalán belévitte, megzemlélte a díszszáradot és az udvari várterembe- ment. Itt a király bemutatatta Edvárd király- nak a fogadásához megjelent személyise- ket, mire a két uralkodó a kijáráshoz ment és az ala Daumont-hintába szállott.

Miután a pályaudvar előtt egybegyűlt nép- tömeg megállította az uralkodókat, viha- ros hoch-kialások tört ki, melyek az egész ut folyamán folytatódott. A két ura- kodó kocsija mersekkel ügetésben haladt a Pozellengassen, Schlickgassen-áta Ringstra- sára, utának a főherczek és a fogadás- hoz megjelent méltóságok fogatjai követték. A sorfalt álló tömeg és a házak ablakait és erkélyeit előltek nézők folyton viharosan üd- vözöltek az uralkodókat.

A menet pompája legjobban a Ring- strassen feljöttéit ki, a hol több tribün is volt felállítva. A város-ház előtti tribünön a községtagok tagjai foglaltak helyet. Edvárd király, aki igen jó színen van, folyton szí- vesen szalutálva köszöntte az ovációkat. Fel- öt óraker érkezett a menet a Burg külső ka- pajához, amelyre a két uralkodó lobogót tűztek ki és kevéssel ezután a Hofburgba érkeztek. Itt a főherczek, továbbá Liech- tenstein herczeg főudvarmester, gróf Kol- newski főtisztartásnag, gróf Goluchowski külügyminiszter, gróf Apponyi La- jos magyar udvarnagy, a többi közös és osztrák miniszter Körber miniszterelnök, gróf Khuen-Hedervary magyar minisz- terelnök és a legtöbb központi hivatalok elnökei jelentek meg. Miután Edvárd király üdvözölte a főherczeket és bemutatatta magának a többi személyiseket, vissza- vonult lakosztályába.

Bár az angol király bevonulásánál óriási embertömeg tolongott, komolyabb baleset nem fordult elő, csak néhány ajúlisi eset. Ezzel este rendkívül nagy embertömeg hal- lázott a Ringstrassen, a Burg külső kapuja és a Schottenring között. Este hét óra fele, különösen a Burg külső kapuja előtt, tolon- gó nagy tömeg, hogy az udvari szíszed- hez érkező kocsikat lassá.

Este fel 8 óraker a Hofburg gyönyörűen díszített szertartástermében díszbél volt, a melyen az angol király kíséretével, Fe- rencz József király, a főherczek és fő- herczegnek, udvari és állami méltóságok, közös és osztrák miniszterek, Khuen gróf magyar miniszterelnök, a tábornoki kar, a reichsrath két hazának elnökei, az angol nagykövetség tagjai és a polgármester vét- tel részt. Az angol király Mária Jozefa főherczegnőt vezette a terembe, királyunk karján Mária Valéria főherczegnő jött. Fe- rencz Ferdinánd főherczeg pedig Izabella főherczegnőnek nyújtotta karját.

Az angol király, a ki ezuttal is a 12. osztrák-magyar huszárezred egyenruháját viselte, a király és Mária Jozefa főher- czegnő között ült. A felségeket szemben Liechtenstein herczeg első főudvarmester, gróf Goluchowski külügyminiszter és Plun- ket nagykövet ültek. Mielőtt a felségek hely- let foglaltak, a karzaton elhelyezett udvari zenekar a Granadai éjjeli szállás operá- nak nyitányát játszotta.

Az ebéd alatt felállott a király, aki ismét angol gárdadrágyos ezredének egyenruhá- ját viselte és a következő felköszöntőt mon-

dotta, amelyet a jelenlévők állva hallgattak meg:

Nagyon örövendve, hogy felsége- det magammal üdvözölhetem, ebben a látogatásban, melyet szívből köz- szönök, újabb zálogát látom amaz oly benső és bizalomteljes viszony fenmaradásának, mely családaink egymint országaink között régtől fogva fennáll és mely annál szilár- dabb talajban gyökerezik, mivel nincsenek közöttünk semmiféle politikai érdekellentétek, ame- lyek ezt az öröndetes viszonyt a megzavarás veszedelmének tennék ki. Abban a biztos remény- ben, hogy e tekintetben a jövő sem fog semmiféle változást ma- gával hozni, köszönetet mondok felségének a barátság sokféle je- léért, amelyeket nekem különböző alkalmakknál nyújtott és e poharat felséged egészségére emelem e kiál- tással: ó felsége Edvárd király éljen!

A zenekar az angol himnusz néhány üte- met játszott. A felsége az angol királyra köszöntötte poharát, aki az uralkodóháznak néhány más közöl től tagjaival is koczmál- tott. Rövid szünet után az angol király a következő felköszöntővel válaszolt:

Engedje meg felséged, hogy kö- szönetet mondjak szíveségéért. Mondhatom, melyen meghatott az a fogadtatás, a melyben e nagy világvárosban részesültem. Felséged tudja, hogy mindig a legnagyobb rokonérzettel viseltetem felsé- ged és háza iránt. Felséged bizo- nyos lehet abban, hogy az érzel- mek, a melyeket Felséged és háza iránt boldogult anyántól vettem át, mindig a legneleggebbek fognak maradni. Engedje meg felséged, hogy ma, midőn trónralépésem óta először vagyok felséged vendége (emelt hangon) felségedet kinevez- zett hadseregem tábornagyává. O felsége a császár eskirály egészsé- ségére írtam poharamat. O felsége éljen!

A zenekar a Godtschalmet játszotta. Ebéd alatt az uralkodók a legelnekebben társal- gtak egymással és az uralkodóház közelben ülő tagjaival. Körülbelül egy óra múlva az ebéd véget ért, mire az udvar a szomszédos gyönyörű termekbe vonult, ahol az uralko- dók ebédelt tártottak. Klencz óraker az an- gol király visszavonult lakosztályába.

A világ termése.

— A földmivelési miniszter jelentése. —

Ma tette közzé a földmivelési miniszter a néhány nappal ezelőtt előre jelzett jelentést a világ ideai gabonaterméséről. Hivatalos és igen esélyi részben magán jelentések alap- ján nagy szakértelemmel gondosan szerkesz- tett mű, ez, mely könnyen áttekinthető for- mában tájékoztatja a termelőket és keres- kedőket egyaránt arról, hol mennyi gabona termelt az ideai föld kerekében, fogyasztó országoknak mekkora imporra lesz szükség-ük s a termelő országoknak mekkora lesz a fölöslegük. A jelentés lehető pontossággal felel meg ezekre a kérdésekre. A földmivelési miniszter nagy gondot fordít feltevéseinek megbízhatóságára, s most is azoknak az országoknak, a hol feltétlenül megbízható adatokat nem konstaltál (igen kevés van ilyen s az is jelentéktelen), maga utal erre a körülményre. Eppen ezért a gondos- sággal és lehető pontossággal közöltet a földmivelési miniszter termésbecslési jelenté- sél iránt évről-évre a bizalom, úgy, hogy most úgy a gazdák, mint a kereskedők tel- jesen megnyugozzanak benne. Igaz, hogy a termésbecslések eredményei részben még mindig elűnek től, de a végeredmény a föld- mivelési miniszter jelentését igazolja helyes- nek.

A ma közzétett jelentés szerint, melyet alább bő kivonatosan ismertetünk, megtudjuk, hogy a világ ideai gabonatermése 9411 millió métermázsaival kedvezőlenebb a tavalyinál. A készletek ismét meglehetősen esélyek és esaképpen bizonyos, hogy az egészen súlyos és szép, tehát a jó és jó közepes minőségű termény az új gazdasági évszámban is keresett lesz. Magyarország abban a szerencsés helyzetben van, hogy ilyen gabonája termelt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Gabonabevitelre utalt államok.

Nagy-Britannia.

Az ideai termés előreláthatólag még a tavalyi- nak is alatta fog maradni, mert a vetések fejlő- dése több helyütt nem volt kedvező.

A különbséget körülbelül 5 százalékra lehet becsülni s így a bevétel remélhetőleg e mérték- ben emelkedni fog.

Nagy-Britannia a múlt évben bevitt 54 millió métermázsa búzát, 12,6 millió métermázsa árpát, körülbelül 8 millió métermázsa zabot, 22,50 mil- lió métermázsa tengerit és közel 553 ezer mázsa rozst. A folyó 1903—904-ik évre nézve a hiányt a kedvezőtlenebb termésviszonyok folytán vála- mivel többre lehet tenni.

Várható termés: buza 14,500,000 métermázsa, rozs 550,000, árpa 16,250,000, zab 26,500,000

Fogyasztási szükséglet: búzából 10 millió, rozsból 11-12, árpából 30, zabból 38-38,5

métermázsa tehető. A beviteli szükséglet tehát az 1903—904. év folyamán körülbelül így alakul:

buza 55,0-56,0 millió, rozs 0,5-0,6, árpa 13,5-14,0, zab 11,5-12,0, tengeri 24,0-30,0

métermázsa.

Franciaország.

Franciaországban a bevetelt és így természe- tesen a learatott terület is kisebb volt, mint a múlt évben; jóllehet a tavaszi időjárás meglehe- tős mostoha volt, a termésátlag — különösen bu- zában — meglehetősen alacsony. A múlt évben hektáronként és átlagban 14,28 métermázsa ter- met, míg az idei termés átlagát szakkörökben és hivatalosan is 13,83 métermázsa teszik.

Végeredményben a gabonatermes kisebb a múlt événél. Franciaország valószínű gabonatermése a következő mennyiségre tehető:

buza — 91,0-93,0 millió, rozs — 12,0-13,0, árpa — 11,0-11,5, zab — 41,4-42,0, tengeri — 6,7-7,2

métermázsa.

Franciaország tehát a most kezdődő gazda- sági évben nagyobb bevételre lesz utalva a ren- desnél.

Óriás kikészítés alá évenként bevisnek Fran- ciaországba mintegy 4-4,5 millió métermázsa búzát. Ezen a ezimen ennyi bevételre számítha- tunk a következő évben is. Ha a saját fogyas- tásra csak 3,5 millió métermázsa bevitt számlit- tunk, akkor Franciaország bevitele az 1903—1904. évben legalább is 7-8 millió métermázsa lesz.

A rozsihiány, mint rendszeres, úgy az ideán sem lesz jelentékeny, néhány százezer métermázsa tehető. Nagyobb hiány mutatkozik a többi ter- mények körül és pedig az árpahányt a korábbi évek tapasztalata és az ideai termésbecslés figye- lembevételével 2-2,5 millió métermázsa, a zabhi-ány 2-2,5 millió métermázsa és végül a tengerihányt 3-3,3 millió métermázsa lehet becsülni.

Németország.

Németországban a teli időjárás az ősziek egy részre káros volt, aminek következtében az ősz- i buza és az ősz rozsa területe — vetés-kiszántás folytán — néhány százalékkal csökkent.

A tavasz száraz és meleg volt, utóbb hűvös és esőben gazdag; a nyár folyamán pedig igen sok eső a már érleltben levő halászokban tetemes károkat okozott, úgy hogy a termésállítások, bár a vetések, különösen júniusban, meglehetősen helyreállítottak volt, utóbb ismét némileg csök- kentek.

A június 6-án iránti panaszok sem szűnnek meg, úgy hogy ma már valószínűnek hiszük, hogy Né- metországban a buza és árpa minősége szintén elég sokat szenvedett.

A mi a vetésfelület illeti, az ősziek a rossz telelés és kiszáradás folytán a tavalyihoz képest csökkent, a tavasziak növekedett, úgy mint:

1903-ban 1902-ben különbség, hektár: buza 1,800,000 1,912,215 -112,215, rozs 6,000,000 6,154,545 -154,545, árpa 1,650,000 1,644,025 + 5,975, zab 4,250,000 4,156,200 + 93,710, burgonya 3,300,000 3,240,577 + 59,423

Valószínű, hogy az ideai gabonatermés így ala- kuland: buza (ősz és tavaszi) 35-36 millió métermázsa, tönköly 4-4,5, rozs 85-86, árpa 30-31, zab 71-72

Az előző években termelt a német birodalom területén gabona:

1902-ben 1901-ben 1900-ban millió métermázsa: buza 39,00 24,97 43,07, tönköly 4,83 4,32 5,50, rozs 94,93 81,61 85,50, árpa 31,00 33,21 30,92, zab 74,67 70,50 70,92

A folyó esztendőben tehát, bár készletek még lehetnek meglehetősen, a német birodalomba élénk gabonabevitelre van kilátás.

Németország gabonaforgalma az utóbbi évek folyamán így alakult:

Bevétel: 1903-ban 1902-ben 1901-ben 1900-ban 1-6 felév teljes esztendő ezer métermázsa: buza 8,238 20,745 21,342 12,939, rozs 4,298 9,760 8,634 8,933, árpa 6,089 11,276 8,897 7,815, zab 2,379 3,893 4,125 4,623, tengeri 4,287 9,006 11,933 13,842, búzaliszt 146 3154 3847 3367

Ezzel szemben pedig a kivitel volt:

1903-ban 1902-ben 1901-ben 1900-ban 1. felév teljes esztendő ezer métermázsa: buza 835 822 928 2,951, rozs 907 1,046 921 761, árpa 80 347 376 303, zab 396 1,330 1,461 1,060, búzaliszt 97 203 289 320

Szembeállítva a forgalmi adatokkal az előző évek termési adatait és figyelembe véve az előző évek fogyasztási szükségletét, tekintettel a még létező készletekre is, feltételezhető, hogy az 1903—904-iki gazdasági évben Németország be- vetei szükséglete körülbelül ez lesz:

buza 20,0-22,0 millió, rozs 9,0-10,0, árpa 10,0-11,0, zab 3,5-3,8, tengeri 12,0-13,0

métermázsa.

Ausztria.

Ausztriában a termés learatása néhol még fo- lyik, legtöbb helyt azonban már eszelnek; az eredmények birodalmi átlagban számitva közepes- es jó közepesek között változnak.

Néhol a rozsa és a tulirett gabonában az eső telt-kárt és ennek folytán a gabona színe elég sok helyen szenvedett. A gabona selyva azonban kieltöglő, sőt néhol a reméltnél kedvezőbb.

A folyó évi bevetett területet következőképp be- esülhetjük:

buza 1,060,000 hektár, rozs 1,840,000, árpa 1,280,000, zab 1,850,000, tengeri 340,000

A múlt évi terület volt: buza 1,057,909, rozs 1,832,147, árpa 1,216,077, zab 1,832,407 és ten- geri 331,503 hektár.

Table with multiple columns showing agricultural statistics for various countries (Austria, Hungary, etc.) including crop yields and import/export data.

Romániában a készletek általában csekélyebbek, mint az előző években voltak, a mennyiben a felesleget jóformán teljesen exportálták. A legjobb esetben is a buzakészlet 500-600 ezer méterházasra és a tengeri készletet 4-5 millió méterházasra lehet tenni.

Más terményekből alig van számottevő készlet. A valószínű termésfelesleg a folyó 1903-1904-iki gazdasági évenben:

buzából	70-80 millió
rozsból	0-85
árpából	25-28
zabból	25-26
tengeriből	15-16

méterházas.

Bulgária és Kelet-Rumélia.

Hivatalos adatok hiányoznak. Magánélelmény szerint az évi termés:

buzából	1000-1014 millió
rozsból	216-227
árpából	218
zabból	105
tengeriből	40-50

méterházasra becsülhető, mely terményekből a kivétel e-k körülbelül:

buza	30-35 millió
rozsa	0-20
árpa	0-60
zab	0-30
tengeri	2-50

méterházas.

Szerbia.

A szerb királyságban mezőgazdasági terményekkel aránylag kis területet szoktak bevetni. A valószínű bevetett terület és az ezen elért termés eredmény a következőre becsülhető:

terület	termés	összesen hektár	méterházas
buza	320.000	3.000.000	300.000
rozsa	40.000	300.000	300.000
árpa	90.000	850.000	850.000
zab	100.000	680.000	680.000
tengeri	550.000	3.500.000	3.500.000

Mintegy Szerbiában az egy évi gabonaszükséglet:

buzában	290-250 millió
rozsbán	0-20-25
árpában	0-75-90
zabban	0-55-60
tengeriben	4-80-500

méterházas.

Törökország.

Az előző évekhez hasonlóan hivatalos adatok hiányában a folyó éven is csupán magánbecslésekre vagyunk utalva.

A valószínű terméseredményt figyelemmel az általános jó, sőt kitűnő termésre ékpeppen becsülhető:

európai átlal	összesen millió méterházas
buza	10,5 9,7 20,2
rozsa	2,5 1,5 4,0
árpa	4,5 5,5 10,0
zab	2,0 3,0 5,0
tengeri	6,0 5,5 11,5

Kelet-India.

Az indiai kormány hivatalos termés-becslése szerint Kelet-India főbb terményeiben a buza ugy minőségleg, mint mennyiségileg jó közepes termés adott.

Az összes bevetett terület az indiai kormány 9215.775 hektárra becsülte, a melyen termelt összesen 7774 millió méterházas buza, szemben a múlt évi 9.496.083 hektárral és 6963 millió méterházzal.

A termés tehát mintegy 17 millió méterházzal, körülbelül 2846 százalékkal volt jobb.

A jobb buza-termés mellett a többi termények, nevezetesen a rizs és köles kielégítő eredményű, úgy, hogy ennek következtében Kelet-Indiából a buza kivétel is nagyobb arányokat ültet. Mintegy Kelet-Indiában az aratás korán, április és május havában folyt le, a kivétel azonban megindult és már mostanig is igen sok buza jutott exportra. Kivülre a folyó 1903. évi folyamán körülbelül 78 millió méterházzal, vagyis az összes feleslegnek 60 százalékát, tekintve azt, hogy Kelet-Indiában az 1903-904. évre nézve a felesleget mintegy 13 millió méterházzal becsüljük.

A múlt év megfelelő időszakában tett a kivétel 4-3 millió méterházzal, — és az összes felesleg volt 65 millió méterházas.

Az 1901-902-ik esztendő exportja volt buzában 3.483.000 méterházas, ennél fogva az 1903-904-iki felesleg ismét jelentékenynek mondható.

Az Egyesült-Államok.

Az Amerikai Egyesült-Államok gabonaterméséről közölt eléggé megbízható és tájékoztató adatokból kitűnik, hogy az 1903-iki gabonatermés a reméltnél kisebb lett.

A hivatalosan is közzétett adatok szerint he volt vetre:

buzával	20.597.000
zabbal	11.231.000
tengerivel	36.370.000

hektár.

A várható eredmény pedig volt.

buzában	173-175 millió
rozsbán	7
árpában	30-31
zabban	130-135
tengeriben	525-530

méterházas, amelyből a remélhető felesleg, tekintetbe vételével a készleteknek:

buza	55-60 millió
rozsa	2-2,5
árpa	1,5-2,0
zab	13-13,5
tengeri	30-32

méterházas.

Argentin.

Argentina buza és tengeri termés kielégítő és jó volt.

A két főterményből az évi szükséglet és pedig buzából 9 millió, tengeriből 8 millió méterházas; maradt tehát kivülre azokra felesleg:

buza	16-18 millió
tengeri	20-22

méterházas.

Ebből a mennyiségből azonban már kivülre augusztus hó végéig:

buzát	14-14,5 millió
tengerit	10

méterházasat és így új termésig a valószínű felesleg legfeljebb:

20-35 millió méterházas buza,
és 10-0-120 tengeri.

Ausztrália.

A folyó évi valószínű termés-eredmény

buzában	600 millió
rozsbán	0-03
árpában	0-40
zabban	4-00
tengeriben	2-50

méterházas.

Összefoglalás.

A táblázatos kimutatásokból kitűnik, hogy a világ gabonatermése, hozzávetőleges számmal, ismét jó, bár a múlt évvel szemben a rozs és tengeri termés eredménye valamivel kedvezőtlenebb. A világ gabonatermésének az évi átlagos eredményei szemben az előző évvel, a következők:

1903-ban	1902-ben	
buza	822.62	825.24
rozsa	384.53	425.46
árpa	254.29	272.10
zab	519.30	502.63
tengeri	720.31	719.91
összesen	2.702.05	2.793.36

E főösszegek alappal szolgált részletes adatokból kitűnik továbbá, hogy az európai részen minő volt a termés és minő a tengeren túl fekvő államokban. Nevezetesen a valószínű termés volt Európában:

1903-ban	1902-ben	
buza	478.76	367.96
rozsa	438.44	406.99
árpa	296.17	309.12
zab	142.84	115.91
tengeri	340.07	340.07

továbbá:

1903-ban	1902-ben	
buza	348.86	17.47
rozsa	58.12	58.12
árpa	62.98	162.56
zab	65.42	65.42

A valószínű termésadatok alapján mutatkozik tehát kisebb (—) vagy nagyobb (+) termés, szemben a múlt évvel és pedig:

buza	rozsa	árpa	zab	tengeri	
—19.03	—38.63	—2.95	+2.41	+97.32	
Tengerentúl	+17.06	—2.29	+4.86	+5.26	—78.05

Kedvezőtlenebb tehát az idei gabonatermés:

Európában	31.52
Tengerentúl	62.89

milio méterházzal, tehát összesen mintegy 94.41 millió méterházzal.

A múlt évek terméséből a nemzetközi gabonapiacunkon közvetlenül aratás előtt rendelkezésre állott a kereskedelmi raktárakban és pedig hozzávetőleges számmal:

1903-ban	1902-ben	1901-ben	
buza	20.75	33.25	61.94
rozsa	15.95	7.74	16.56
árpa	6.25	8.16	9.28
zab	21.10	14.08	23.96
tengeri	23.65	20.15	35.77
Összesen	87.70	83.38	147.53

Kezszébet-hid

A közforgalomnak átadott

I. FERENCZ JÓZSEF

Magyarország apostoli királya által.

Régi sor, régi baj, naponta boszankodunk miatta, hogy Budapestben csak az idegen felirások jók, a magyarok — kínai nyelven szólnak. Boltokon, házakon, plakátokon, nagybettűs felirásokon, amit olvasunk, nincs abban egy magyaros forma, egy korrekt kifejezés, egy ép-köz-láb mondat. „Átadott a király által.” Ezt a tösgyökeres németiséget aranyos betűkkel márványba vesik.

Rongyokon se szabad így írni, nem-hogy márványon, arany betűkkel. . . .

Még egy dolog feltűnik a készülő feliraton. Hézagok vannak az íráson. Így:

EPÜLLÉ 1898-1903 MINISZTERELNÖKSÉGE KERESKEDELMI MINISZTERISÉGE ALATT

A neveknek lyukakat hagytak. Öktöberben készült el a hid. Ki tudja, ki lesz akkor miniszterelnök, ki lesz kereskedelmi miniszter.

A miniszterek a hidon és a valószínű üres lyukak. Ki kell tölteni őket, a hid pillérjén és a piros bársonyok között.

Bánffy Dezső alatt fogadták el a törvényjavaslatot, a mely a hid építését elrendelte. Azután jött Széll Kálmán. És egyszerre elkezdett a kormány is, a hid is inogni. A hidat valahogy megerősítették. A kormányok ingadoztak tovább. Buktak és jöttek, s most nincs név, a mit bevethetnénk a hid márványtáblájába.

viszonyos is kedvezőek, — a belsejüket — a folyó évre nézve a következőre becsülük:

buza	120-124 millió
rozsa	5-5
árpa	28-29
zab	125-126
tengeri	560-570

méterházas.

A látható készletek megközelítő mennyisége:

buza	80-100 millió
rozsa	0.5-0.7
árpa	0-0
zab	2.5-4.0
tengeri	15.0-20.0

méterházas.

Kanada.

Kanada ez évi gabonatermése ismét kitűnő. A reménybeli termés-mennyiség:

buza	2500-2600 millió
rozsa	0.70-0.85
árpa	3.00-3.50
zab	25.00-26.00
tengeri	500-550

méterházas, a melyből viszont számtani lehet exportra és pedig:

buzából	1000-1100 millió
rozsból	0.15-0.20
árpából	0.80-1.00
zabból	3.50-4.50
tengeriből	0.30-0.50

méterházasat.

Argentína.

Argentina buza és tengeri termés kielégítő és jó volt.

A két főterményből az évi szükséglet és pedig buzából 9 millió, tengeriből 8 millió méterházas; maradt tehát kivülre azokra felesleg:

buza	16-18 millió
tengeri	20-22

méterházas.

Ebből a mennyiségből azonban már kivülre augusztus hó végéig:

buzát	14-14,5 millió
tengerit	10

méterházasat és így új termésig a valószínű felesleg legfeljebb:

20-35 millió méterházas buza,
és 10-0-120 tengeri.

Ausztrália.

A folyó évi valószínű termés-eredmény

buzában	600 millió
rozsbán	0-03
árpában	0-40
zabban	4-00
tengeriben	2-50

méterházas.

Összefoglalás.

A táblázatos kimutatásokból kitűnik, hogy a világ gabonatermése, hozzávetőleges számmal, ismét jó, bár a múlt évvel szemben a rozs és tengeri termés eredménye valamivel kedvezőtlenebb. A világ gabonatermésének az évi átlagos eredményei szemben az előző évvel, a következők:

1903-ban	1902-ben	
buza	822.62	825.24
rozsa	384.53	425.46
árpa	254.29	272.10
zab	519.30	502.63
tengeri	720.31	719.91
összesen	2.702.05	2.793.36

E főösszegek alappal szolgált részletes adatokból kitűnik továbbá, hogy az európai részen minő volt a termés és minő a tengeren túl fekvő államokban. Nevezetesen a valószínű termés volt Európában:

1903-ban	1902-ben	
buza	478.76	367.96
rozsa	438.44	406.99
árpa	296.17	309.12
zab	142.84	115.91
tengeri	340.07	340.07

továbbá:

1903-ban	1902-ben	
buza	348.86	17.47
rozsa	58.12	58.12
árpa	62.98	162.56
zab	65.42	65.42

A valószínű termésadatok alapján mutatkozik tehát kisebb (—) vagy nagyobb (+) termés, szemben a múlt évvel és pedig:

buza	rozsa	árpa	zab	tengeri	
—19.03	—38.63	—2.95	+2.41	+97.32	
Tengerentúl	+17.06	—2.29	+4.86	+5.26	—78.05

Kedvezőtlenebb tehát az idei gabonatermés:

Európában	31.52
Tengerentúl	62.89

milio méterházzal, tehát összesen mintegy 94.41 millió méterházzal.

A múlt évek terméséből a nemzetközi gabonapiacunkon közvetlenül aratás előtt rendelkezésre állott a kereskedelmi raktárakban és pedig hozzávetőleges számmal:

1903-ban	1902-ben	1901-ben	
buza	20.75	33.25	61.94
rozsa	15.95	7.74	16.56
árpa	6.25	8.16	9.28
zab	21.10	14.08	23.96
tengeri	23.65	20.15	35.77
Összesen	87.70	83.38	147.53

Kezszébet-hid

A közforgalomnak átadott

I. FERENCZ JÓZSEF

Magyarország apostoli királya által.

Régi sor, régi baj, naponta boszankodunk miatta, hogy Budapestben csak az idegen felirások jók, a magyarok — kínai nyelven szólnak. Boltokon, házakon, plakátokon, nagybettűs felirásokon, amit olvasunk, nincs abban egy magyaros forma, egy korrekt kifejezés, egy ép-köz-láb mondat. „Átadott a király által.” Ezt a tösgyökeres németiséget aranyos betűkkel márványba vesik.

Rongyokon se szabad így írni, nem-hogy márványon, arany betűkkel. . . .

Még egy dolog feltűnik a készülő feliraton. Hézagok vannak az íráson. Így:

EPÜLLÉ 1898-1903 MINISZTERELNÖKSÉGE KERESKEDELMI MINISZTERISÉGE ALATT

A neveknek lyukakat hagytak. Öktöberben készült el a hid. Ki tudja, ki lesz akkor miniszterelnök, ki lesz kereskedelmi miniszter.

A miniszterek a hidon és a valószínű üres lyukak. Ki kell tölteni őket, a hid pillérjén és a piros bársonyok között.

Bánffy Dezső alatt fogadták el a törvényjavaslatot, a mely a hid építését elrendelte. Azután jött Széll Kálmán. És egyszerre elkezdett a kormány is, a hid is inogni. A hidat valahogy megerősítették. A kormányok ingadoztak tovább. Buktak és jöttek, s most nincs név, a mit bevethetnénk a hid márványtáblájába.

Kezszébet-hid

A közforgalomnak átadott

I. FERENCZ JÓZSEF

Magyarország apostoli királya által.

Régi sor, régi baj, naponta boszankodunk miatta, hogy Budapestben csak az idegen felirások jók, a magyarok — kínai nyelven szólnak. Boltokon, házakon, plakátokon, nagybettűs felirásokon, amit olvasunk, nincs abban egy magyaros forma, egy korrekt kifejezés, egy ép-köz-láb mondat. „Átadott a király által.” Ezt a tösgyökeres németiséget aranyos betűkkel márványba vesik.

Rongyokon se szabad így írni, nem-hogy márványon, arany betűkkel. . . .

Még egy dolog feltűnik a készülő feliraton. Hézagok vannak az íráson. Így:

EPÜLLÉ 1898-1903 MINISZTERELNÖKSÉGE KERESKEDELMI MINISZTERISÉGE ALATT

A neveknek lyukakat hagytak. Öktöberben készült el a hid. Ki tudja, ki lesz akkor miniszterelnök, ki lesz kereskedelmi miniszter.

A miniszterek a hidon és a valószínű üres lyukak. Ki kell tölteni őket, a hid pillérjén és a piros bársonyok között.

Bánffy Dezső alatt fogadták el a törvényjavaslatot, a mely a hid építését elrendelte. Azután jött Széll Kálmán. És egyszerre elkezdett a kormány is, a hid is inogni. A hidat valahogy megerősítették. A kormányok ingadoztak tovább. Buktak és jöttek, s most nincs név, a mit bevethetnénk a hid márványtáblájába.

Kezszébet-hid

A közforgalomnak átadott

I. FERENCZ JÓZSEF

Magyarország apostoli királya által.

Régi sor, régi baj, naponta boszankodunk miatta, hogy Budapestben csak az idegen felirások jók, a magyarok — kínai nyelven szólnak. Boltokon, házakon, plakátokon, nagybettűs felirásokon, amit olvasunk, nincs abban egy magyaros forma, egy korrekt kifejezés, egy ép-köz-láb mondat. „Átadott a király által.” Ezt a tösgyökeres németiséget aranyos betűkkel márványba vesik.

Rongyokon se szabad így írni, nem-hogy márványon, arany betűkkel. . . .

Még egy dolog feltűnik a készülő feliraton. Hézagok vannak az íráson. Így:

EPÜLLÉ 1898-1903 MINISZTERELNÖKSÉGE KERESKEDELMI MINISZTERISÉGE ALATT

A neveknek lyukakat hagytak. Öktöberben készült el a hid. Ki tudja, ki lesz akkor miniszterelnök, ki lesz kereskedelmi miniszter.

A miniszterek a hidon és a valószínű üres lyukak. Ki kell tölteni őket, a hid pillérjén és a piros bársonyok között.

Bánffy Dezső alatt fogadták el a törvényjavaslatot, a mely a hid építését elrendelte. Azután jött Széll Kálmán. És egyszerre elkezdett a kormány is, a hid is inogni. A hidat valahogy megerősítették. A kormányok ingadoztak tovább. Buktak és jöttek, s most nincs név, a mit bevethetnénk a hid márványtáblájába.

Kezszébet-hid

A közforgalomnak átadott

I. FERENCZ JÓZSEF

Magyarország apostoli királya által.

Régi sor, régi baj, naponta boszankodunk miatta, hogy Budapestben csak az idegen felirások jók, a magyarok — kínai nyelven szólnak. Boltokon, házakon, plakátokon, nagybettűs felirásokon, amit olvasunk, nincs abban egy magyaros forma, egy korrekt kifejezés, egy ép-köz-láb mondat. „Átadott a király által.” Ezt a tösgyökeres németiséget aranyos betűkkel márványba vesik.

Rongyokon se szabad így írni, nem-hogy márványon, arany betűkkel. . . .

Még egy dolog feltűnik a készülő feliraton. Hézagok vannak az íráson. Így:

EPÜLLÉ 1898-1903 MINISZTERELNÖKSÉGE KERESKEDELMI MINISZTERISÉGE ALATT

A neveknek lyukakat hagytak. Öktöberben készült el a hid. Ki tudja, ki lesz akkor miniszterelnök, ki lesz kereskedelmi miniszter.

A miniszterek a hidon és a valószínű üres lyukak. Ki kell tölteni őket, a hid pillérjén és a piros bársonyok között.

Bánffy Dezső alatt fogadták el a törvényjavaslatot, a mely a hid építését elrendelte. Azután jött Széll Kálmán. És egyszerre elkezdett a kormány is, a hid is inogni. A hidat valahogy megerősítették. A kormányok ingadoztak tovább. Buktak és jöttek, s most nincs név, a mit bevethetnénk a hid márványtáblájába.

Kezszébet-hid

A közforgalomnak átadott

I. FERENCZ JÓZSEF

Magyarország apostoli királya által.

Régi sor, régi baj, naponta boszankodunk miatta, hogy Budapestben csak az idegen felirások jók, a magyarok — kínai nyelven szólnak. Boltokon, házakon, plakátokon, nagybettűs felirásokon, amit olvasunk, nincs abban egy magyaros forma, egy korrekt kifejezés, egy ép-köz-láb mondat. „Átadott a király által.” Ezt a tösgyökeres németiséget aranyos betűkkel márványba vesik.

Rongyokon se szabad így írni, nem-hogy márványon, arany betűkkel. . . .

Még egy dolog feltűnik a készülő feliraton. Hézagok vannak az íráson. Így:

EPÜLLÉ 1898-1903 MINISZTERELNÖKSÉGE KERESKEDELMI MINISZTERISÉGE ALATT

A neveknek lyukakat hagytak. Öktöberben készült el a hid. Ki tudja, ki lesz akkor miniszterelnök, ki lesz kereskedelmi miniszter.

A miniszterek a hidon és a valószínű üres lyukak. Ki kell tölteni őket, a hid pillérjén és a piros bársonyok között.

Bánffy Dezső alatt fogadták el a törvényjavaslatot, a mely a hid építését elrendelte. Azután jött Széll Kálmán. És egyszerre elkezdett a kormány is, a hid is inogni. A hidat valahogy megerősítették. A kormányok ingadoztak tovább. Buktak és jöttek, s most nincs név, a mit bevethetnénk a hid márványtáblájába.

Nem marad más hátra, mint várni. Várnak a nevek bevezetésével, s majd csak egy-két nappal a hid felavatása előtt vesik be a nevek.

Erre tudnak várni. Pedig ez kicsi dolog. De arra nem tudtak várni, a míg hozzátért, magyarul tudó emberek (vanak ilyenek is bőségesebben, mint a miniszterjelöltek) valahogy nyelbe ütötték volna azt a pár soros felirást.

Talán még van idő rá, hogy azt a bizonyos „fogalmazványt” visszavegyék. De ne történjen meg, hogy eféle ordító formálanságot és magyartalanságot véssenek márványba, mint a „közforgalomnak átadott a király által.”

Valpes.

Személyi hírek. Rainer főherceg Bécsből Gmundenbe érkezett. — *Agost Lipót* százbüri berezeg s neje, *Karolina Mária* hercegnő, *Maria Terézia* főhercegnő s leányai, *Elenóra* és *Renata* főhercegnők tegnap Bécsből a Hochschneeberge utazott. — *Ferencz Károly Szalvator*, *Hubert Szalvator* és *Tivadár Szalvator* hercegek és *Gertrud* és *Maria Erzsébet* hercegnők tegnap Ischlból Walsee-be érkeztek. — *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter tegnap Tatraföldre érkezett. — *Okolicsányi Sándor* hígai magyar-osztrák nagykövet Bécsbe érkezett. — *József főherceg* és családja szeptember 4-én érkezik Tatraföldre. — *Dr. Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter szeptember 2-án tér vissza Csorbától a fővárosba. — *Zsilinszky Mihály* közoktatásügyi államtitkár horgosi pusztájáról ma Budapestre érkezett. — *Dr. Nagy Albert* fővárosi orvos, a „Jó Egészség” szerkesztője, nyári üdülése után hazatért és ismét megkezdte működését. — *Dr. Havas* egyetemi tanár szülőhelye felé a fővárosba visszatért.

A szász király állapota. Drezdából táviratozták: A király állapotában lényeges javulás állott be. Holnap a király már fogadja a minisztereket.

Ferdinand bolgár fejedelem Budapest. *Ferdinand* bolgár fejedelem tegnap este 11 órakor különvontatva *Koburg Klementina* hercegnővel társaságban Maratóból Budapestre érkezett. A keleti pályaudvaron *Klementina* hercegnő búcsút vett a fiától, aki negyedik tizenkétórán különvontatva tovább utazott Szófia felé, ahová ma éjjel érkezik meg. *Klementina* hercegnővel fia elutazása után a budai várba hajlatott, ahol *Klotild főhercegnővel*, *József főherceggel* felesége várta, aki az agg hercegnő fogadására *Alesuthról* tegnap este érkezett a fővárosba. A hercegnő ma utazik el Budapestre.

Egyetemfi ifjak Rákóczi sírjánál. Az egyetemi ifjúság elnökei mai összejövetelükön elhatározták, hogy *Thaly Kálmán* és *Vámbergy Árpád* ur, elnöke alatt álló *Rákóczi-szobor* előtt egyidőben ők is zarándoklatot rendeznek *Konstantinápolyba*, bevonva az összes hazai felsőbboktatási ifjúságot. Az előkészítő bizottság a következőképpen alakult meg: *elnök Zsembery István* ügyvédjelölt, *alelnök* *Vamosgyörgyi Kerekgyártó Árpád*, *dr. Hidy Zoltán* és *Kováts János* író, az ifjúsági egyesület elnökei, *rendező-bizottsági tagok* az előkészítő bizottság felhívást fog kibocsátani az összes hazai főiskolákhoz a zarándoklatban való részvétel végett.

Budavári emlékműzeum. A budavári koronázó Mátyás-templ

poros is, de ért. Csálád... nemzeti... színek... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

dd, szeptember 1. üség és beszo... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

gyujtogatás... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Nordenskjöld után... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Sztrákja a Ganz-gyárban... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

A tur. Furfangos... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Egy család a toloncházban... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Fővárosi Orfeum... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

A székház merénylője... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Beiratás a varrásokal... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Hírek a vendőrségről... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Női gyászruhák... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

A tűz újra kiütött... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

A balkáni forradalom... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Szerbia reménye... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Közgazdasági táviratok... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Chicago... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Színház és művészet... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Kreosánylók a Népszínházban... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Színházaink kapunyitása... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

A Nemzeti Színházról... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Az utolsó versenypaj... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

SPORT... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Fővárosi ügyek... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Törvénysek... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

EGYETÉRTÉS

tűz teljesen elnyom... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

TÁVIRATOK.

A balkáni forradalom... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Belgrád, aug. 31. A dírtár és kiscsevi kerület... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Belgrád, aug. 31. A basibozukok elpusztították... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Konstantinápoly, aug. 31. A keleti expressznek és a konvenzionális... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Konstantinápoly, aug. 31. A mai nappal a konstantinápolyi szófia... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Szerbia reménye. Nis, aug. 31. A király tegnap az itteni helyőrség... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Közgazdasági táviratok. New York, aug. 31. aug. 30. Buzs helyben... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

New York, április júniusra... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Chicago. Zárlat. aug. 31. aug. 30. Buzs aug-ra... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Chicago, aug. 31. (Zárlat) Zsir szept-re... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Színház és művészet. Kreosánylók a Népszínházban... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Színházaink kapunyitása. Holnap, kedden... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

A Nemzeti Színházról. Somló Sándor... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Az utolsó versenypaj. Holnap lesz a nyári meeting... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

SPORT. Az utolsó versenypaj... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Fővárosi ügyek. Tűzbiztonsági vizsgálat... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

Törvénysek. Pozsár Janosi hegedűje... Budapest... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő... színház... főtisztviselő...

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. 1903. Kedd, szeptember 1. NÉPSZÍNHÁZ. A cigánybáró. NEMZETI SZÍNHÁZ. Aesopus. MAGYAR SZÍNHÁZ. A drótostót. VIGSZÍNHÁZ. A teknősbéka.

Fővárosi Orfeum. Ma és mindennap Helia Vulcain. Bianca Braselly. Ké a kicsike? Tarka Szinpad. Reményi Mihály.

CIRCUS SIDOLI CAESAR. 200 Először 123 BUDAPESTEN. 16. Szerdán, szeptember 16-án vizságonhatatlanul utolsó előadás.

LOVAS ZENE-CONSERVATORIUMA. Győr-utca 5. sz. I. em. Tanárok: Zongora: Lovas igazgató-tanár, Ludányi Adél zongora-művész.

Időjárás. A m. kir. meteorológiai létesítmény tájékoztató jelentése 1903. aug. 31-én regg. 7 órakor. Állomások táblázat.

MAGYAR SZÍNHÁZ. A teknősbéka. VIGSZÍNHÁZ. A teknősbéka. URANIA. Szerbia.

Iskola-hegedűk. Magy. kir. Zene-Akadémia. Reményi Mihály. Szonogyi Mór tanár. Conservatorium VII., Erzsébet-körut 44.

Marokkó. Nélkülözhetlen háztartási cikk. Nagy Imre. VACZI-KÖRUT 9 SZÁM I. EMELET.

BUTOROK. Jótállás mellett olcsón. divatos hálósobák. Napirend. 1903. Kedd, szeptember 1.

ERTEKPAPIROK. I. Gabonamérek. II. Különbféle termények (készárú). III. Értéktőzsde. IV. Előbbségi kötvények. V. Bankok részvényei. VI. Takarékpénztárak részvényei. VII. Biztosító társaságok részv.

ERTEKPAPIROK. I. Gabonamérek. II. Különbféle termények (készárú). III. Értéktőzsde. IV. Előbbségi kötvények. V. Bankok részvényei. VI. Takarékpénztárak részvényei. VII. Biztosító társaságok részv. VIII. Gözmalomok részvényei. IX. Bányák és téglagyárak részvényei. X. Vasművek és gépgyárak részv. XI. Könyvnyomdák részvényei. XII. Különbféle vállalatok részv. XIII. Közlekedési vállalatok. XIV. Sorsjegyek. XV. Pénzjegyek. XVI. Váltak árfolyama (dítra).

